

การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหา
และภาษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

The Development of English Reading Comprehension Skills Using Content and Language
Integrated Learning Management for the Eighth Graders

พิศมัย ก้อนทอง สิริสุตา ทองเฉลิม และกชกร ธิปัตดี

Pissamai Konthong, Sirisuda Thongchalem, and Goachagorn Thi patdee

สาขาวิชาการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ครุศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

Curriculum and Instructional Development Program, Faculty of Education

Ubon Ratchathani Rajabhat University

email: Pissamai.kg65@ubru.ac.th

Received: April 29, 2024; Revised June 19, 2024; Accepted: July 5, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 2) ศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาตามเกณฑ์ 80/80 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลมังสาหาร องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ที่เรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษ 6 ชุด และแบบทดสอบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ 1 ฉบับ ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง .86 ค่าความยากตั้งแต่ .43-.73 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .27-.60 และค่าความเชื่อมั่น .89 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีประสิทธิผล และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษ มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.50/83.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้

คำสำคัญ: ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ การเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา

Abstract

The research aimed to develop and compare English reading comprehension skills using content and language integrated learning management for the eighth graders, and study the efficiency values of the developed English reading comprehension kits, based on the standardized criteria of 80/80. The sample was

30 eighth graders studying in the second semester of academic year 2024 at Phibunmangsan School, Ubon Ratchathani Provincial Administration Organization, gained by cluster sampling. The research instruments were 6 English reading comprehension kits, and an English reading test, which had the index of item-objective congruence of .86, the difficulty indices between .43 to .73, the discrimination indices between .27 to .60, and the reliability value of .89. The statistics used for data analysis was percentage, mean, standard deviation, efficiency values, effective index, and t-test.

The research findings were as follows.

1. The eighth graders English reading comprehension skills were at a higher level, and their English reading comprehension scores after using the kits were statistically higher than those before using them at the .01 level of significance.

2. The developed English reading comprehension kits were efficient since the efficiency values were 88.50/83.78, which exceeded the standardized criteria of 80/80.

Keywords: English Reading Comprehension Skills, Content and Language Integrated Learning Management

บทนำ

สังคมโลกปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวันโดยเฉพาะภาษาอังกฤษเนื่องจากเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการติดต่อสื่อสารและนิยมใช้กันอย่างแพร่หลายเป็นรากฐานของการศึกษาและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่หลากหลายและวิสัยทัศน์ของชุมชนโลก หากผู้เรียนเข้าใจในภาษาสากลแล้ว ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษและใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551) ตามจากการประเมินผลนักเรียนร่วมกับนานาชาติ พบว่า ประเทศส่วนใหญ่มีผลคะแนนลดลงจากผลการประเมินที่ผ่านมาในการประเมิน PISA 2022 ด้านการอ่าน ประเทศไทยได้ 409 คะแนน ดังนั้นประเทศไทยมีนักเรียนที่มีความสามารถตั้งแต่ระดับ 2 ขึ้นไปอยู่ (ร้อยละ 47) ซึ่งระดับ 2 คือระดับพื้นฐานที่นักเรียนเริ่มแสดงความรู้และพอใช้ประโยชน์จากความรู้ในการดำรงชีวิตประจำวันได้ (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2566) ดังนั้นภาษาอังกฤษจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรส่งเสริมให้ประชากรไทยได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับที่สามารถสื่อสารได้อย่างเข้าใจไม่ว่าจะเป็นสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ

การอ่านมีบทบาทสำคัญในการเรียนรู้ตลอดชีวิต เนื่องจากการอ่านเป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ ทักษะการอ่านมีความสำคัญและควรได้รับการส่งเสริมให้สามารถศึกษาหาความรู้ได้ตลอดชีวิต ซึ่งทักษะการอ่านเป็นหนึ่งในทักษะการเรียนรู้ที่มีความจำเป็นในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) ได้ระบุถึงความสำคัญของการอ่านไว้ว่า การอ่านเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพราะช่วยให้ ได้รับข้อมูลข่าวสาร รู้เท่าทันเหตุการณ์ต่าง ๆ ทำให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้ การอ่านจึงช่วยในการศึกษา ต่อในระดับที่สูงขึ้น ทำให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถใช้ความรู้ที่ได้จากการอ่านในการช่วย แก้ปัญหาต่าง ๆ ได้

ปัญหาที่พบในการอ่านภาษาอังกฤษ คือ นักเรียนอ่านแล้วไม่เข้าใจความหมายของคำศัพท์ในข้อความและไม่สามารถจับใจความเรื่องได้ จากการศึกษารายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา ปีการศึกษา 2564 พบว่า ในมาตรฐานที่ 1.1

ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียนจุดหลักที่ควรพัฒนาผู้เรียนและข้อเสนอแนะจุดที่ควรพัฒนาผู้เรียนดังนี้ จุดที่ควรพัฒนาผู้เรียน 1. พัฒนาความสามารถในการเขียนของนักเรียน 2. จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การเขียน การสื่อสาร ของผู้เรียนให้มากยิ่งขึ้น (โรงเรียนพิบูลมังสาหาร, 2564) นอกจากนี้ระดับความสามารถในการอ่านของนักเรียนมีผลมาจากปัจจัยในหลายด้าน การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษจะประสบความสำเร็จได้นั้น จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์เพียงพอ เข้าใจความรู้เบื้องต้นของการอ่าน พัฒนาความรู้เดิมอยู่เสมอ และการเข้าใจในสิ่งที่อ่าน (บุศรา โขมพัตร, 2564)

กระบวนการเรียนการสอนของครู เป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนมีความคิดที่สร้างสรรค์ ครูควรจัดกิจกรรมที่ได้รับการออกแบบให้สอดคล้องและเหมาะสมกับระดับสติปัญญาของผู้เรียน เพื่อพัฒนาทักษะการคิดให้ผู้เรียนเข้าใจจุดประสงค์ในการอ่านและสามารถเชื่อมโยงความรู้เก่าเข้ากับความรู้ใหม่ที่ได้รับ จากผลการศึกษาวิธีการสอนในการพัฒนาทักษะการอ่าน พบว่า การจัดรูปแบบการเรียนการสอนตามแนวทฤษฎีบูรณาการเนื้อหาและภาษา เป็นแนวคิดที่จะช่วยพัฒนาให้นักเรียนเกิดความสามารถทางด้านภาษาดีขึ้น โดยการจัดการเรียนการสอนที่สนับสนุนให้ครูใช้ภาษาต่างประเทศเป็นสื่อกลางในการดำเนินการเรียนการสอน ซึ่งครูสามารถนำเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสาระอื่น และการเรียนภาษาเข้าด้วยกัน การนำเนื้อหาจากสาระวิชาอื่นมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อเกิดการบรรลุเป้าหมาย โดยมีกรอบแนวคิด 4Cs ของแนวทฤษฎีบูรณาการเนื้อหาและภาษา (Coyle, Hood and Marsh, 2010) คือ 1. เนื้อหาสาระ (Content) หมายถึง เนื้อหาสาระการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนได้ความรู้ สร้างความรู้ความเข้าใจได้ด้วยตนเอง 2. ทักษะการคิดหรือทักษะทางปัญญา (Cognition) หมายถึง กระบวนการเรียนรู้และทักษะคิด ที่จะทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ ผู้การวิเคราะห์ทางภาษาจากภาษาที่สองมาสู่ภาษาในรูปแบบของตน 3. การสื่อสารด้านภาษา (Communication) หมายถึง การเรียนรู้และการใช้ภาษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับบริบทและสิ่งแวดล้อมของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับภาษา และบริบททางวัฒนธรรมในสังคมนั้น การปฏิสัมพันธ์ระหว่างการใช้ภาษาต่างประเทศในบริบทนั้นช่วยส่งเสริมต่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียน 4. วัฒนธรรม (Culture) หมายถึง การส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้และเข้าใจในวัฒนธรรมที่หลากหลายและกับ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ความหลากหลายของวัฒนธรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวพบว่า มีผู้ศึกษาและทำการวิจัยโดยนำแนวคิดการบูรณาการเนื้อหาและภาษามาใช้ในงานวิจัย ได้แก่ Garipova and Román (2016) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านโดยการบูรณาการเนื้อหาและภาษา พบว่าการบูรณาการเนื้อหาและภาษามีประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างมากทั้งในด้านการเรียนรู้เนื้อหาและการเรียนรู้ภาษาซึ่งการจัดการเรียนการสอนโดยการบูรณาการเนื้อหาและภาษาสามารถพัฒนาการอ่านของนักเรียนให้ดีขึ้นได้สอดคล้องกับ Hamidavi, Amiz, and Gorjian (2016) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ ผลของการใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาที่มีต่อการสอนการอ่านเพื่อความเข้าใจระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่าการสอนอ่านโดยใช้แนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษามีอิทธิพลอย่างมากต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักเรียน พบว่า การนำการบูรณาการเนื้อหาและภาษามาใช้ในการพัฒนาการอ่านส่งผลให้การอ่านของนักเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงแก้ปัญหาเกี่ยวกับการอ่านภาษาอังกฤษที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนความรู้และความสามารถพื้นฐานทางภาษาอังกฤษและควรพัฒนาตามรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2564 โดยจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษามาพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและจะช่วยพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาและเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาตามเกณฑ์ 80/80

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development) โดยมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการสอน จำนวน 12 ชั่วโมง ทดสอบก่อนเรียน 1 ชั่วโมง และทดสอบหลังเรียน 1 ชั่วโมง รวมใช้เวลา 14 ชั่วโมง โดยมีการดำเนินการดังนี้

ประชากร

ประชากรได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ศึกษาวิชาภาษาอังกฤษในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษา เป็นโรงเรียนในอำเภอบึงสามพัน จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 3 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนพิบูลมังสาหาร โรงเรียนหนองบัวฮีวิทยาคม และโรงเรียนไร่ไธ้ประชา องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี รวม 3 โรงเรียน จำนวน 100 คน

ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/10 โรงเรียนพิบูลมังสาหาร อำเภอบึงสามพัน จังหวัดอุบลราชธานี องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุบลราชธานี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตัวแปรตาม คือ ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาขึ้น โดยบูรณาการเนื้อหาและภาษา เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ จำนวน 6 ชุด โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ พบว่ามีค่าเฉลี่ย 4.76 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด โดยมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการอ่าน จำนวน 6 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพ พบว่ามีค่าเฉลี่ย 4.86 มีระดับความเหมาะสมมากที่สุด

2. แบบวัดทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เพื่อวัดความเข้าใจ สรุปรประเด็นสำคัญ การถาม-ตอบสนทนา จากอ่านเนื้อหาภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 1 ชุด 30 ข้อ เป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง และเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพจำนวน 30 ข้อ เพื่อนำมาใช้กับนักเรียนตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม

2.1 นำแบบวัดทักษะที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความเหมาะสมของการของภาษา เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

2.2 นำแบบวัดทักษะที่สร้างขึ้นและได้ปรับแก้ไขตามคำแนะนำของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน เพื่อประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC) มีค่า .50 ขึ้นไป ซึ่งแบบวัดทักษะที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น มีความสอดคล้องเฉลี่ยเท่ากับ .86 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่สามารถนำไปใช้ได้

2.3 นำแบบวัดทักษะการอ่านที่ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาใช้ทดลองกับกลุ่มทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพิบูลมังสาหาร จำนวนนักเรียน 50 คน โดยได้มาจากการสุ่ม

2.4 นำคะแนนที่ได้มาวัดหาดัชนีความยาก (P) มีความยากอยู่ระหว่าง .20-.80 และหาค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ของแบบวัดทักษะการอ่าน ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจและแบบวัดทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ ให้ถูกต้องสมบูรณ์แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบวัดทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 30 ข้อ โรงเรียนพิบูลมังสาหาร ใช้เวลาทดสอบ 1 ชั่วโมง

2. ดำเนินการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 ชุด โดยก่อนที่จะเรียนด้วยชุดกิจกรรม ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนให้กลุ่มตัวอย่างเข้าใจ จากนั้นให้กลุ่มตัวอย่างทำแบบฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจรายบุคคล ขณะเรียนผู้วิจัยได้สังเกตการปฏิบัติกิจกรรมเพื่อเก็บข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งใช้เวลา 12 ชั่วโมง

3. ทดสอบหลังเรียน (Post-test) โดยใช้แบบวัดทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจฉบับเดียวกันกับการทดสอบก่อนเรียนเพื่อดูพัฒนาการของผู้เรียน ใช้เวลาทดสอบ 1 ชั่วโมง

4. นำคะแนนจากการทำแบบวัดทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนมาทำการวิเคราะห์ด้วยทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ผลการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

2. วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

3. วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาตามเกณฑ์ 80/80

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที (t-test)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ตั้งไว้ และวัดความคิดเห็นของตัวอย่างด้วยตนเองเพื่อเป็นการตอบวัตถุประสงค์การวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ผลการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80

ตารางที่ 1 ผลการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผลการวัดทักษะการอ่าน	จำนวน นักเรียน (n)	ผลการพัฒนา				ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนี ประสิทธิผล	
		คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	ร้อยละ	S	ดัชนี ประสิทธิผล (E.I.)	ร้อยละดัชนี ประสิทธิผล (E.I.)
คะแนนระหว่างเรียน	30	240	212.40	88.50	2.56	8.50	83.78
คะแนนหลังเรียน	30	30	25.13	83.78	1.91		

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนของนักเรียนมีค่าเท่ากับ 212.40 คิดเป็นร้อยละ 88.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.56 และค่าเฉลี่ยคะแนนจากการวัดทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ มีค่าเท่ากับ 25.13 คิดเป็นร้อยละ 83.78 ส่วนเบี่ยงเบน มีมาตรฐานเท่ากับ 1.91 ค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 88.50 ดังนั้นผู้เรียนมีการพัฒนาทักษะการอ่านเพิ่มขึ้นร้อยละ 83.78 แสดงให้เห็นว่ามีการทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาในระดับดี

ตอนที่ 2 วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ ก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ค่า t

ผลการเปรียบเทียบ	n	คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	S	t	p
ก่อนเรียน	30	30	12.13	2.46	49.50**	.001
หลังเรียน	30	30	25.13	1.91		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 2 พบว่าผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 25.13 และค่าเฉลี่ยก่อนเรียนเท่ากับ 12.13

ตอนที่ 3 วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาตามเกณฑ์ 80/80

ตารางที่ 3 ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาตามเกณฑ์ 80/80

ผลการวัดทักษะการอ่าน	จำนวนนักเรียน (n)	ผลการใช้ชุดกิจกรรม				
		คะแนนเต็ม	$\bar{x}$	ร้อยละ	S	E_1/E_2
คะแนนระหว่างเรียน	30	40	12.40	88.50	.25	88.50/83.78
คะแนนหลังเรียน	30	30	5.13	83.78	.91	

จากตารางที่ 3 พบว่า ประสิทธิภาพกระบวนการของชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ (E_1) 88.50 และประสิทธิภาพของผลลัพธ์ (E_2) เท่ากับ 83.78 ดังนั้นชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา มีประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 88.50/83.78

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. ชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษมีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.50/83.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยนำประเด็นสำคัญมาอภิปรายดังนี้

1. ผลพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 นักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และนักเรียนมีทักษะการอ่านคิดเป็นร้อยละ ร้อยละ 83.78 เนื่องจากนักเรียนได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาจุดประสงค์เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ และผู้วิจัยได้พัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านและจัดการเรียนการสอนโดยใช้การบูรณาการในการสอนเนื้อหาและภาษา กระบวนการเรียนรู้ ช่วยพัฒนาการอ่านของนักเรียนความเข้าใจและมีผลลัพธ์ที่ดีขึ้น นอกจากนี้ ณิชภัทร ฤทธิ์ละคร (2563) ได้ศึกษา การพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการ สอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ผลการเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีค่า t เท่ากับ 49.50 จากผลการเปรียบเทียบพบว่า ผู้เรียนมีคะแนนหลังเรียน

เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 83.78 ผลคะแนนไปในทิศทางบวกจากการทำแบบวัดทักษะการอ่านเพื่อเปรียบเทียบทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ แสดงให้เห็นว่านักเรียนที่เรียนด้วยชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีคะแนนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 อภิปรายผลได้ว่าอาจเป็นเพราะการนำรูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา โดยเนื้อหาที่บูรณาการจากองค์ความรู้เดิมหรือประสบการณ์รอบตัวของผู้เรียนไปยังประสบการณ์ใหม่ ๆ ผู้เรียนมีโอกาได้ใช้กระบวนการทางสติปัญญา ทำให้สามารถสรุปความรู้ความเข้าใจในการอ่านได้ด้วยตนเอง การจัดการเรียนรู้ที่ได้พัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษจากการบูรณาการเนื้อหาและภาษาในชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น สอดคล้องกับ González (2016) เรื่อง The Impact of Adopting a CLIL Approach on EFL Learners Reading Skills in a Catalanian ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาโดยครูผู้สอนจัดกิจกรรม ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับพระสิงห์ ทามัง (2562) ได้ศึกษาการประยุกต์ใช้เนื้อหาและภาษาแบบบูรณาการแนวทางการเรียนรู้ สำหรับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาภูฏาน ผลการศึกษา พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนดีขึ้นในการทดสอบหลังเรียน การประยุกต์ใช้แนวทางการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา มีผลอย่างมากต่อความสามารถในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียน และเนื้อหาและภาษาการบูรณาการมีสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีขึ้นสำหรับผู้เรียน จึงส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักเรียนเพิ่มขึ้น

2. ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับ 88.50/83.78 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่กำหนดไว้ ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ เฉลี่ยร้อยละ 88.50 และสามารถพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน เฉลี่ยร้อยละ 83.78 แสดงให้เห็นว่า ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสูงกว่าวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ จากการพัฒนาชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา มีเนื้อหาเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว จำนวน 2 ชุด ประเพณีวัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่จำนวน 2 ชุด สิ่งแวดล้อมจำนวน 2 ชุด รวมทั้งหมด 6 ชุด โดยการประเมินความเหมาะสมของชุดกิจกรรมดังกล่าวจากผู้เชี่ยวชาญ มีค่าระหว่าง 4.2-5.0 อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาได้เป็นอย่างดี นักเรียนได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษโดยชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา ในส่วนของชุดกิจกรรมนั้นเนื้อหาความรู้ได้บูรณาการเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาเข้าด้วยกัน โดยเนื้อหาที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาจากหนังสือเรียน Spark 2 ผู้วิจัยได้ประยุกต์การจัดการเรียนรู้และเนื้อหาให้เหมาะสมกับนักเรียน และสร้างชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษนี้เพื่อส่งเสริม พัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษให้ดีขึ้น ทำให้นักเรียนมีทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น เข้าใจในบริบท วัฒนธรรมที่หลากหลาย และนักเรียนนั้นสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนรู้และถ่ายทอดความคิดในรูปแบบของภาษามาประยุกต์ใช้เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้ได้ สอดคล้องกับ Skeet (2011) และ Coyle, Hood and Marsh (2010) ที่กล่าวถึงปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้ความหลากหลายของวัฒนธรรมกับภาษาตามแนวคิดการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามองค์ประกอบ 4Cs ได้แก่ 1) Content 2) Communication 3) Cognition และ 4) Culture พบว่ารูปแบบการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจมีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดีช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษและการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ดีต่อ นอกจากนี้ยังมีส่วนวิจัยที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรโดยนำการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา ไปใช้ในหลักสูตรด้วย แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา

สามารถช่วยพัฒนาการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนได้ ซึ่งสอดคล้อง Ball (2009) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การบูรณาการในการสอนเนื้อหาและภาษาต่างประเทศเข้าด้วยกัน จะช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งกระบวนการคิด เนื้อหาภาษา และวัฒนธรรมไปพร้อม ๆ กันชุดกิจกรรมการอ่านและการจัดการเรียนรู้นั้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำข้อมูลวิจัยไปใช้

1. ครูผู้สอนควรนำชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เนื่องจากมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับวัยของนักเรียน ตรงตามมาตรฐานตัวชี้วัดและหลักสูตร เพื่อให้ให้นักเรียนได้พัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น
2. การนำชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ครูผู้สอนควรศึกษารายละเอียด ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนให้เข้าใจ เนื่องจากมีขั้นตอนที่ต่างจากสิ่งที่นักเรียนเคยเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการพัฒนาชุดกิจกรรมภาษาอังกฤษโดยใช้การเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาในด้านอื่น ๆ เช่น คือ การฟัง การพูด และการเขียน และ มีการวิจัยเพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้การเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษาในระดับชั้นอื่น ๆ

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จได้ด้วยความช่วยเหลือของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริสุตา ทองเฉลิม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และรองศาสตราจารย์ ดร.กชกร ธิปัตติ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือตรวจสอบข้อบกพร่องต่าง ๆ พร้อมทั้งชี้แนะแนวทางการวิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ ที่กรุณาความช่วยเหลือและให้คำแนะนำเกี่ยวกับเครื่องมือในการทำวิจัย ให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. แนวดำเนินงานของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: ครูสภา, 2551.

นิชาภัทร ฤทธิละคร. การวิจัย เรื่องการพัฒนาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจโดยใช้วิธีการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้แบบบูรณาการเนื้อหาและภาษา (CLIL). วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต, 2563.

- บุศรา โขมพัตร. “ผลของการจัดการเรียนรู้แบบใช้ทีมเป็นฐานที่มีต่อความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ และเจตคติต่อการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4,” **วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ ศรีนครินทรวิโรฒ**. 22, 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2564): 44-45.
- พระสิงห์ ทามัง. การประยุกต์ใช้เนื้อหาและภาษาแบบบูรณาการแนวทางการเรียนรู้ (CLIL) สำหรับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาภูพาน. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต, 2562.
- โรงเรียนพิบูลมังสาหาร. รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (ฉบับสมบูรณ์ ปี 2564). อุบลราชธานี: โรงเรียนพิบูลมังสาหาร, 2564.
- ส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, สถาบัน. การแถลงข่าวผลการประเมิน PISA 2022. (ออนไลน์) 2566 (อ้างเมื่อ 6 ธันวาคม 2566). จาก <https://pisathailand.ipst.ac.th/news-21>
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. แนวทางการพัฒนาและประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2554.
- Ball, P. Does CLIL work?. In D. Hill, and P. Alan (Eds.), *The best of both worlds ? : International perspectives on CLIL* Norwich: Norwich Institute for Language Education, 2009.
- Coyle, P. Hood and D. Marsh. **CLIL: content and language integrated learning**. Cambridge: Cambridge university press, 2010.
- Garipova, N., and S. N. Román. “Promoting reading skills in CLIL,” **Pulso Journal**. 39, 2 (June 2016): 113-124.
- González, A.V. **The Impact of Adopting a CLIL Approach on EFL Learners Reading Skills in a Catalanian**. Spain: Central University of Catalonia, 2016.
- Hamidavi, N., M. S. Amiz and B. Gorjain, “The Effect of CLIL Method on Teaching Reading Comprehension to Junior High School Students,” **Bulletin of the Royal Society of Sciences of Liège**. 85, 2016 (February 2016): 1642-1652.
- Skeet, J. **Reflections on CLIL**. (online) 13 December 2011 (cited 13 December 2011). Available from: <https://clilreflections.blogspot.com/2011/12/8-cs-of-clil.html>